

## El 'señorito Pepe' torna a Monòver

**E**l divendres 8 de juny, a les 11 del matí, s'exhumaran les restes mortals de don **Josep Martínez Ruiz** —Azorín per al gremi, "el señorito Pepe" per al veïnat de Monòver— i senyora, a la Sacramental de San Isidro de Madrid. Això, amb la cooperació de l'Ajuntament de Madrid i a instàncies de l'Ajuntament de Monòver (de CDS a CDS), institució que ha revestit la causa amb una sèrie d'actes que ara referim i glossem en un llenguatge escassament administratiu.

Desenterrats els tres quilos de mineral en què deu haver quedat simplificat *el pequeño filósofo* en aquests 23 anys de repòs categòric, un notari autenticarà que, efectivament, aquell reducte de fòsfor és Azorín. I una hora més tard les deixalles seran exposades, en capella ardent, a la curiositat del públic. Aproximadament a les 20 hores, un furgó fúnebre transportarà el fèretre a l'estació de Chamartín, on RENFE s'ha regalat el gust de contribuir a la cosa posant a la seua disposició un tren —*El Tren Azorín*—, per a traslladar-lo a Monòver.

*El Tren Azorín*, ocupat pels familiars, els invitats, la premsa i les autoritats corresponents, no arribarà a la seua destinació fins a l'endemà a les 10 (o siga 14 hores després. La causa del retard és que s'ha de fer coincidir l'arribada del comboi ferroviari amb la irrupció de les autoritats autonòmiques, provincials i municipals, i, per tant el tren efectuarà una parada a l'altura d'Albacete i farà temps. Molt de temps.) I a les 10, els passatgers, després d'una càlida i dilatada travessia per la Manxa, sense dutxa, adolorits i arrugats, faran aparició a la plaça de Sant Roc, des d'on, a peu, transportaran els minerals a l'església de Sant Joan Baptista, amb intencions de missa de *corpore insepulto*.

Oficiat l'ofici per un eloqüent orador, la comitiva es dirigirà al cementiri municipal, on s'inaugurarà un panteó de

granit de dimensions glorioses. Seguidament, un altre notari donarà fe de l'autenticitat vertebral i s'hi celebrarà un acte acadèmic a càrrec de dissertants tan il·lustres com els senyors **Marínez Cachero**, azorinista, **Riopérez y Milá**, biògraf de l'escriptor, **Pérez Picó**, alcalde de Monòver, i **Lerma Blasco**, president de la Generalitat valenciana, que probablement delegarà en **Alfons Llorens**, els quals faran una miqueta de retòrica a propòsit del retorn del fill pròdig. I sentides les solemnitats, hi haurà la inhumació definitiva dels esquelets conjugals. Completarà el programa, una visita a la Casa Museu Azorín i un dinar —una *dina*, que diuen a la localitat de les Valls del Vinalopó—



amb abundant refrigeri escumós. Només li falta, al programa, una estrepitositat de pirotècnia i una agrupació musical interpretant

*Pepita Greus* per tal que l'ocasió quede d'una peça.

L'operació, amb les subvencions corresponents (Generalitat, Corts, ajuntaments, CAM, RENFE,...) costa, si fa no fa, 8.000.000 de pessetes, que, en segons quins casos són o no són diners. I en aquest cas en són. Bàsicament, perquè el senyor Martínez Ruiz no va expressar mai, ni per escrit ni verbalment, la intenció de ser enterrat a Monòver. Els seus motius devia tenir. I en cas que aquest haguera estat el seu desig, que no ho va ser, amb tota probabilitat hauria prescindit de tots els efectes d'escenografia berglanguiana que ara li dediquen aquells que segurament, exceptuant-ne els casos que pertocquen, no tenen més interès pel personatge que l'oportunitat que els brinda la pantomima per a eixir en la foto o en la seqüència —o com es diga— televisiva.

Si és una falta de respecte a la memòria del difunt, per adjectivar-ho amb suavitat, profanar el recinte sagrat del sepulcre de qui no ha exigit res en aquest sentit, traficar, fer estraperlo amb cadàvers per a traure alguna classe de protagonisme o de benefici polític no té nom tolerat en cap manual d'estil. Si don Josep Martínez no en tenia prou amb les masurques ideològiques que li va fer ballar l'edat, ara només li faltava que li tocaren un *fox-trot*.

I la cosa que més em deprimeix és que sóc incapaç d'imaginar el comitè d'honor —també amb alguna exclusió— fent l'esforç econòmic que ha fet per a una cosa de més profit social, com seria ajudar a difondre l'obra i la figura del de Monòver. No hi ha tanta foto, senzillament. És utòpic, per tant.